

**Sinteza observațiilor la proiectul
*Deciziei președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații
privind implementarea portabilității numerelor***

Perioada de consultare pentru proiectul *Deciziei președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații privind implementarea portabilității numerelor*, publicat pe pagina de Internet a ANRC la data de 28 decembrie 2005, a expirat la data de 31 ianuarie 2006.

Realizarea portabilității numerelor este o condiție esențială în vederea maximizării beneficiilor utilizatorilor finali și promovării concurenței în sectorul comunicațiilor electronice. Posibilitatea abonaților de a-și păstra numărul de telefon atunci când își schimbă furnizorul de servicii de telefonie destinate publicului determină beneficii importante pentru abonatul care își poartă numărul, care nu mai trebuie să-i informeze pe ceilalți despre schimbarea numărului său de telefon.

Potrivit prevederilor art.28 alin.(1) din Legea nr.304/2003 pentru serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, „ANRC va impune furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului, inclusiv furnizorilor de servicii de telefonie mobilă destinate publicului, obligația de a asigura abonaților lor, la cerere, posibilitatea de a-și păstra numărul de telefon, indiferent de furnizorul serviciului, astfel:

- a) la un anumit punct geografic, în cazul numerelor geografice;
- b) la orice punct geografic, în cazul numerelor nongeografice.”

În conformitate cu aceste dispoziții legale, ANRC a supus consultării publice proiectul *Deciziei președintelui ANRC privind implementarea portabilității numerelor*.

Înainte de elaborarea proiectului, pe parcursul anului 2005 au avut loc consultări între ANRC și furnizorii de rețele și de servicii de comunicații electronice. În cadrul discuțiilor au fost analizate sintetic principalele probleme identificate cu privire la implementarea portabilității numerelor.

Având în vedere importanța deosebită a implementării portabilității numerelor în România, ANRC a solicitat tuturor furnizorilor de rețele și de servicii de comunicații electronice să transmită observații și propuneri cu privire la soluțiile propuse de ANRC în proiectul de decizie și în expunerea de motive la acest proiect.

Proiectul de decizie a suscitat interesul furnizorilor de rețele și de servicii de comunicații electronice, datorită importanței sale deosebite pentru piața de comunicații electronice din România, fiind transmise numeroase observații și propuneri cu privire la conținutul său. S-au putut remarca totodată soluțiile diverse propuse de persoanele care au transmis observații la aceleași probleme privind implementarea portabilității numerelor, soluții avute în vedere de ANRC la modificarea proiectului de decizie. De asemenea, unele soluții vor putea fi armonizate în cadrul grupului de lucru care se va înființa după adoptarea

deciziei și care va analiza în continuare toate aspectele necesare pentru asigurarea implementării portabilității numerelor.

În conformitate cu dispozițiile art.50 alin.(4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr.591/2002, cu modificările și completările ulterioare, ANRC are obligația de a publica, pe pagina sa de Internet, un material de sinteză a observațiilor primite cu privire la proiectul deciziei, în care va preciza și poziția sa față de aceste observații.

Observațiile primite de către ANRC în cadrul perioadei de consultare se referă, în principal, la următoarele aspecte:

1. Termenul stabilit pentru implementarea portabilității numerelor

În proiectul de decizie supus consultării publice era prevăzută data de 1 ianuarie 2007 ca termen de implementare a portabilității numerelor. Cei mai mulți furnizori au considerat că acest termen este prea scurt, având în vedere modificările ce trebuie realizate pentru asigurarea implementării portabilității numerelor, modificări ce pot fi demarate după adoptarea condițiilor tehnice și comerciale.

În urma analizării observațiilor, s-a stabilit ca serviciul de portabilitate a numerelor să fie implementat în termen de 9 luni de la data adoptării condițiilor tehnice și comerciale. Acest termen este suficient pentru realizarea tuturor activităților necesare de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și de servicii de telefonie destinate publicului pentru implementarea portabilității, și include și perioada de testare a soluțiilor implementate.

2. Termenul în care se realizează procesul de portare

În proiectul de decizie supus consultării, termenul în care trebuie finalizat procesul de portare era de 10 zile. În lipsa unei precizări exprese, acest termen se calcula pe zile calendaristice.

În observațiile transmise s-a susținut atât eliminarea completă a acestui termen, cât și prelungirea acestuia de la 10 la 20 de zile, iar momentul de la care să se calculeze să fie momentul transmiterii acceptării cererii de portare de către operatorul bazei de date furnizorului acceptor.

Considerăm că termenul maxim în care se realizează procesul de portare trebuie stabilit în cuprinsul proiectului de decizie. Astfel, precizarea acestui termen, stabilit în conformitate cu practica europeană, va eficientiza activitatea grupului de lucru și a furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului. Considerăm, de asemenea, că prelungirea acestui termen la 20 de zile este nejustificată, în condițiile în care administrarea procesului de portare se va realiza pe baza principiului „clearing house” (prin intermediul unei baze de date administrative centralizate). Cu toate acestea, termenul propus inițial a fost prelungit, precizându-se în proiectul deciziei că termenul de 10 zile se calculează pe zile lucrătoare.

De asemenea, în unele observații s-a solicitat precizarea unor termene în cazurile în care acestea nu au fost stabilite (de exemplu, termenul în care răspunde operatorul bazei de date centralizate, termenul în care trebuie să răspundă furnizorul acceptor la o cerere de portare etc.), în timp ce în alte observații s-a precizat că în prezent nu există informații suficiente pentru determinarea termenelor în care se realizează etapele procesului de portare.

În urma analizării observațiilor, termenele în care se realizau diferitele etape ale procesului de portare au fost eliminate. Aceste termene vor fi stabilite de către grupul de lucru, astfel încât să fie respectat termenul maxim de 10 zile lucrătoare în care trebuie finalizat procesul de portare. De asemenea, grupul de lucru va defini și activitățile necesare în situația întreruperii furnizării serviciului pentru un număr portat.

3. Categoriile de numere portabile

În cadrul observațiilor au fost solicitate clarificări cu privire la blocurile de numere portabile cuprinse în licențele de utilizare a resurselor de numerotație (LURN).

Potrivit prevederilor art.3 din proiectul deciziei, doar furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului care sunt titulari ai unei LURN sunt obligați să ofere abonaților portabilitatea numerelor. Prin urmare, doar blocurile de numere alocate prin LURN furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului sunt portabile. Dintre acestea, doar categoriile de numere prevăzute la art.4 alin.(1) din proiectul deciziei vor putea fi portate, cu excepțiile prevăzute la art.4 alin.(2) din proiect. Așadar, în LURN pot fi incluse atât blocuri care conțin numere portabile, cât și blocuri care conțin numere care nu sunt portabile. Furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului vor avea obligația de a oferi portabilitatea numerelor pentru toate categoriile de numere portabile. În vederea asigurării transparenței, aceste categorii de numere vor fi publicate pe pagina de Internet a ANRC și a operatorului bazei de date centralizate. Portarea numerelor nu se poate realiza decât în vederea furnizării aceluiași tip de servicii.

S.C. Romtelecom S.A. a propus ca numerele din domeniile 0Z = 08 și 0Z = 09 din Planul național de numerotație (PNN) să nu fie incluse în categoria numerelor portabile, deoarece platforma inteligentă pe care o operează nu poate realiza rutarea apelurilor prin adăugarea unui număr de rutare în fața numerelor nongeografice din aceste domenii. Astfel, în cazul numerelor din domeniul 0Z = 08, rutarea se realizează pe baza unui număr geografic adăugat după numărul nongeografic, ținându-se cont și de anumite cerințe specifice ale fiecărui abonat (de exemplu, de originea apelului), iar în cazul numerelor din domeniul 0Z = 09 rutarea se realizează pe baza unui număr geografic în cuprinsul căruia una din cifrele finale ale numărului este înlocuită cu un caracter alfanumeric, caracter interpretat numai de centrala de destinație a furnizorului, introdus pentru evitarea fraudelor care ar putea avea loc prin apelarea directă a numărului geografic corespunzător punctului terminal al rețelei asociat cu numărul nongeografic respectiv. De asemenea, până în prezent, furnizorii de rețele publice de comunicații electronice nu au solicitat S.C. Romtelecom S.A. servicii de interconectare în vederea terminării apelurilor la numerele din domeniul 0ZAB = 0800 pe care aceasta le operează.

Potrivit prevederilor art.28 alin.(1) din Legea nr.304/2003, care transpun în dreptul național prevederile art.30 din Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, ANRC impune furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului obligația de a oferi portabilitatea numerelor geografice și portabilitatea numerelor nongeografice. Astfel, furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului vor avea obligația de a oferi abonaților lor portabilitatea numerelor din domeniile 0Z = 08 și 0Z = 09. Totodată, faptul că, până în prezent, nu au fost solicitate servicii de interconectare în vederea terminării apelurilor la numerele din domeniul 0ZAB = 0800 alocate S.C. Romtelecom S.A. nu poate îngreuna dreptul abonaților de a-și păstra aceste numere atunci când schimbă furnizorul. Prin urmare, furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului vor avea obligația de a

asigura portabilitatea numerelor din aceste domenii, suportând propriile costuri asociate implementării portabilității numerelor.

O altă propunere a S.C. Romtelecom S.A. a fost ca în categoria numerelor geografice care nu pot fi portate (cele conectate în centralele analogice sau manuale) să fie incluse și numerele asigurate punctelor terminale conectate la centralele digitale ce nu permit portabilitatea, până la înlocuirea acestora cu centrale care oferă această facilități.

În această situație sunt două categorii de centrale digitale:

- centralele digitale pentru care producătorii nu au dezvoltat softuri adecvate implementării portabilității numerelor;

- centralele digitale pentru care există softuri adecvate implementării portabilității numerelor, dar pe care S.C. Romtelecom S.A. intenționează să le înlocuiască (strategia de dezvoltare a rețelei prevede limitarea numărului de furnizori de echipamente ce vor fi utilizate în rețea, înlocuirea centralelor care provin de la alți furnizori decât cei agreați urmând a se realiza treptat, până în anul 2009).

În urma analizării acestei propuneri, în categoriile de excepții de numere ce nu pot fi portate vor fi incluse numerele asigurate unor puncte terminale conectate la centrale digitale care, din punct de vedere tehnic, nu permit dezvoltarea unei variante de soft adecvate implementării portabilității. Cu toate acestea, atât în cazul numerelor asigurate unor puncte terminale conectate la aceste centrale, cât și în cazul numerelor asigurate unor puncte terminale conectate la centrale analogice sau manuale, implementarea portabilității nu poate fi amânată după data de 1 ianuarie 2008.

Pentru numerele asigurate unor puncte terminale conectate la centrale digitale pentru care producătorii au dezvoltat soluții de implementare a portabilității numerelor, dar la care nu se dorește implementarea acestor soluții (centralele electronice Siemens), S.C. Romtelecom S.A. va avea obligația de a asigura portabilitatea, având în vedere și numărul ridicat de linii conectate la aceste tipuri de centrale (fapt ce ar determina restrângerea dreptului de a-și porta numărul pentru foarte mulți abonați) și data îndepărtată când este preconizată înlăturarea limitărilor tehnice la aceste centrale (2009). De asemenea, S.C. Romtelecom S.A. va avea obligația de a asigura portabilitatea pentru numerele asigurate unor puncte terminale conectate la centrale digitale Ericsson și Alcatel.

4. Metode de rutare

Referitor la metoda de rutare a apelurilor către numerele portate, majoritatea furnizorilor au fost de acord cu propunerea ANRC de utilizare a metodei All Call Query (ACQ).

Cu toate acestea, au existat și propuneri de utilizare a unor metode de rutare alternative.

Astfel, s-a propus utilizarea metodei de rutare Query on Release (QoR), care presupune investiții mai mici decât metoda ACQ. Metoda ACQ presupune investiții mari inițiale în vederea creșterii capacității de procesare, creării bazei de date centralizate și modernizării centralelor furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului. Într-adevăr, în cazul utilizării metodei QoR există avantaje referitoare la nivelul investiției inițiale, dar, pentru implementare, este necesar ca sistemul de semnalizare să permită schimbul de informații într-un anumit format. Sistemul de semnalizare pe canal comun nr.7 (SS7) utilizat în prezent în rețeaua S.C. Romtelecom S.A. nu permite implementarea metodei QoR. De altfel, această metodă este utilizată de obicei pentru rutarea apelurilor în interiorul rețelelor pentru implementarea portabilității și este mai puțin utilizată ca metodă de rutare între rețele.

Introducerea unor metode de rutare diverse complică în mod semnificativ soluțiile tehnice de implementare. Având în vedere celelalte propuneri ale furnizorilor și experiența statelor în care portabilitatea numerelor a fost deja implementată, considerăm că nu este adecvată utilizarea metodei QoR.

În ceea ce privește utilizarea metodei ACQ, s-a propus ca această metodă să fie utilizată doar acolo unde este posibil din punct de vedere tehnic. De asemenea, s-a propus utilizarea unor metode de rutare diferite pentru diverse tipuri de rețele, având în vedere arhitectura rețelelor și diferențele tehnice existente între portabilitatea anumitor categorii de numere. Astfel, metoda ACQ se poate utiliza pentru realizarea portabilității între numerele utilizate pentru servicii de telefonie mobilă, urmând ca, în cazul numerelor utilizate pentru servicii de telefonie fixă, metoda de rutare să fie stabilită de furnizorii respectivi. Între rețele de tipuri diferite (fixe/mobile) se propune ca metoda de rutare să fie OR. În susținerea acestei propuneri, se precizează că această abordare este mai realistă, având în vedere volumul de numere portate în primii ani de la implementare, precum și termenul mai redus necesar în vederea implementării acestei soluții. De asemenea, se susține că utilizarea metodei ACQ va avea ca rezultat creșterea timpului de stabilire a apelului și, implicit, creșterea gradului de ocupare a rețelei.

De asemenea, în unele observații s-a susținut atât eliminarea totală ca alternativă a metodei OR, cât și utilizarea exclusivă a acestei metode de rutare.

Analizând argumentele prezentate, ANRC consideră că utilizarea ACQ ca metodă principală de rutare este soluția cea mai bună, dar că trebuie să se țină cont și de nivelul tehnologic al rețelelor din România și să se găsească o abordare care să permită o implementare convenabilă a portabilității numerelor pentru majoritatea furnizorilor.

Considerăm că o posibilă soluție, utilizată de altfel în majoritatea statelor din Europa, ar putea fi:

- utilizarea metodei OR pentru rutarea apelurilor între rețelele publice fixe;
- utilizarea metodei ACQ pentru rutarea apelurilor între rețelele publice mobile;
- utilizarea metodei OR pentru rutarea apelurilor între rețelele publice fixe și rețelele publice mobile.

Menținem așadar propunerea ca metoda de rutare să fie, de regulă, ACQ. Criteriile pe baza cărora va putea fi stabilită utilizarea metodei de rutare OR vor fi analizate în cadrul grupului de lucru și incluse în condițiile tehnice și comerciale de implementare a portabilității numerelor.

5. Informații de rutare

S-a propus ca informația de rutare să fie transmisă prin intermediul adreselor separate, deși nu se exclude posibilitatea transmiterii informației de rutare prin intermediul adreselor concatenate. De asemenea, se dorește precizarea clară a metodei de diferențiere între numerele de rutare și numerele apelate, precum și a metodei utilizate pentru transmiterea informației de rutare după eliminarea limitărilor tehnice ale rețelei operate de S.C. Romtelecom S.A.

Modalitatea de transmitere a informației de rutare propusă în proiectul de decizie (adrese concatenate) este utilizată în majoritatea statelor care au implementat portabilitatea numerelor (informația de rutare se transmite prin intermediul adreselor separate în Statele Unite ale Americii) și considerăm că este metoda cea mai adecvată pentru implementarea portabilității numerelor în România.

În expunerea de motive s-a precizat că singura modalitate fezabilă de diferențiere între numerele de rutare și numerele apelate este utilizarea unui număr de rutare format din

caractere numerice care să nu se suprapună pe formatul altor resurse de numerotație. ANRC a propus ca numerele de rutare să fie de forma 18ABPQ, diferențierea față de numerele de apel realizându-se la nivelul primelor două cifre, combinație neutilizată pentru alte numere din PNN.

În prezent, schimbarea modalității de transmitere a informației de rutare nu poate fi analizată. În funcție de evoluția tehnologică și de impactul implementării portabilității numerelor, schimbarea modalității de transmitere a informației de rutare se va decide cu consultarea industriei, după eliminarea limitărilor tehnice ale rețelei S.C. Romtelecom S.A.

Cu privire la formatul numărului de rutare, s-a propus utilizarea unor numere de rutare de 4 cifre, de forma *ZABP*, unde Z reprezintă una din cifrele nealocate prin Planul național de numerotație (PNN) ($Z=4,5,6$), iar combinația ABP identifică una dintre centralele din toate rețelele. Această propunere va fi analizată în detaliu în grupul de lucru, cu consultarea furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului.

Procedura de alocare a numerelor de rutare va fi stabilită ulterior de ANRC.

6. Operarea și funcționarea bazei de date centralizate

Cu privire la operarea bazei de date centralizate, se consideră că implicarea ANRC în operarea bazei de date ar determina pierderea obiectivității și imparțialității acestei instituții față de furnizori, încălcându-se în același timp prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.79/2002 care stabilesc funcțiile și atribuțiile ANRC. De asemenea, se susține că ANRC nu are în prezent experiența necesară pentru a opera o astfel de bază de date. Prin urmare, se propune ca operarea bazei de date să se realizeze de către o entitate independentă, ce va fi stabilită de furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului.

Potrivit prevederilor art.45 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002, ANRC are printre obiective protecția drepturilor și intereselor utilizatorilor cu privire la serviciile și rețelele de comunicații electronice, inclusiv prin luarea tuturor măsurilor necesare pentru ca utilizatorii să obțină un maxim de beneficii în condițiile unei piețe concurențiale, în ceea ce privește diversitatea ofertei, tarifele și calitatea serviciilor. De asemenea, conform art.46 alin.(1) pct.23 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002, ANRC prognozează, planifică și programează în proiectul de buget propriu resursele financiare necesare în vederea realizării politicilor în domeniul său de competență. Portabilitatea numerelor este esențială pentru maximizarea beneficiilor utilizatorilor finali și este o măsură de reglementare importantă. Impunerea obligației de a oferi serviciul de portabilitate a numerelor include și condițiile în care acest serviciu este oferit. Operarea și administrarea bazelor de date centralizate de către ANRC ar reprezenta o garanție pentru furnizarea acestui serviciu în cele mai bune condiții și, pe lângă eficiență, ar crea premisele pentru furnizarea de la început a portabilității conform celor mai bune practici din domeniu.

Cu toate acestea, în urma observațiilor primite, prevederile care stabileau modul de finanțare și de operare a bazei de date centralizate au fost modificate, urmând ca modalitatea de finanțare a costurilor determinate de realizarea și administrarea bazei de date centralizate și operatorul acestei baze de date să fie stabilite ulterior de către ANRC, cu consultarea grupului de lucru.

În ceea ce privește funcționarea bazei de date centralizate, s-a propus ca schimbul de informații cu privire la procesul de portare să nu se realizeze prin intermediul bazei de date centralizate, iar, în cazul în care schimbul de informații se realizează totuși prin intermediul acesteia, să fie stabilite mai detaliat responsabilitățile operatorului bazei de date.

În expunerea de motive au fost evidențiate două modalități de realizare a schimbului de informații între furnizori (schimbul de informații bazat pe o relație de tip „fiecare cu fiecare” și schimbul de informații realizat pe principiul „clearing house”). Având în vedere că schimbul de informații bazat pe o relație de tip „fiecare cu fiecare” devine mai laborios pe măsură ce numărul de furnizori implicați crește și că acest tip de administrare a procesului conduce atât la disfuncționalități în implementare, cât și la creșterea duratei procesului de portare, ANRC a propus administrarea de tip „clearing house”, respectiv schimbul de informații prin intermediul bazei de date administrative. Considerăm în continuare că acest tip de administrare este adecvat.

De asemenea, s-a propus impunerea unor obligații în sarcina operatorului bazei de date centralizate privind furnizarea unor date statistice agregate privind portabilitatea numerelor, păstrarea unui istoric al numerelor portate, respectarea legislației din domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, respectarea unor termene stricte în cazul intermediarii schimbului de informații între furnizori și informarea utilizatorilor finali prin intermediul unei pagini de Internet. S-a propus impunerea unor condiții de funcționare a bazei de date centralizate, cu precizarea explicită a valorilor de disponibilitate și a timpilor de remediere a eventualelor defecțiuni, precum și asigurarea unei legături a furnizorilor cu baza de date care să nu limiteze viteza de acces.

Aceste aspecte vor fi analizate în mod detaliat în cadrul grupului de lucru, care va adopta regulamentul de organizare și funcționare a bazei de date administrative centralizate și va stabili obligațiile operatorului bazei de date centralizate.

În cadrul observațiilor au mai fost solicitate informații cu privire la rolul bazei de date administrative centralizate și cu privire la baza de date operațională a furnizorului care originează apelurile.

Baza de date centralizată are două componente:

a) baza de date de referință, care conține informații cu privire la numerele portate (inclusiv numerele de rutare) și care servește la actualizarea bazelor de date operaționale ale furnizorilor. Baza de date de referință nu realizează rutarea apelurilor;

b) baza de date administrativă, care conține informații cu privire la procesul de portare și asigură schimbul de informații între furnizori.

Pentru eliminarea unor neclarități, în proiectul de decizie a fost inclusă definiția bazei de date centralizate, în funcție de cele două componente.

Baza de date operațională a furnizorului care originează apelurile include numerele de rutare și este accesată în timp real pentru rutarea apelurilor către numerele portate.

7. Conținutul și motivele de refuz al cererii de portare

S-a propus completarea cererii de portare cu informații privind numele și adresa abonatului, codul MSISDN, numărul ID, numărul cartei SIM, precum și atașarea la cererea de portare a unor documente, precum bonul de portare sau declarația pe propria răspundere privind proprietatea cartei SIM (în cazul abonaților care plătesc în avans serviciile de telefonie mobilă destinate publicului).

Prevederile art.11 alin.(2) din proiectul deciziei nu sunt exhaustive în ceea ce privește conținutul cererii de portare. Aceste dispoziții privesc doar includerea în mod obligatoriu a unor clauze care să asigure informarea abonatului. Prin urmare, în formularul-tip al cererii de portare, care se stabilește de grupul de lucru, vor putea fi incluse și alte informații.

Procesul de portare trebuie să fie cât mai puțin birocratic pentru abonatul care solicită portarea numărului. De aceea, este important ca abonatul să nu fie nevoit să se deplaseze de două ori (la furnizorul donor și la furnizorul acceptor) pentru solicitarea acestui serviciu.

Considerăm că obligativitatea depunerii unor documente suplimentare ar complica procesul de portare și că, în măsura în care informațiile care ar urma să fie inserate în aceste documente sunt relevante pentru procesul de portare, acestea pot fi incluse în cererea de portare sau în răspunsul furnizorului donor la cererea de portare.

În ceea ce privește numerele care pot face obiectul cererii de portare, s-a solicitat eliminarea limitărilor cu privire la portarea parțială a unor tranșe de minim 10 numere și cu privire la portarea simultană a tuturor numerelor asignate pe o cartelă SIM sau pe un terminal CDMA. Aceste prevederi au fost eliminate, urmând ca pentru portarea numerelor multiple sau a tranșelor de numere asignate abonaților să fie stabilite anumite reguli speciale de către grupul de lucru.

Cazurile în care furnizorul acceptor și furnizorul donor pot refuza o cerere de portare au constituit obiectul mai multor observații.

Astfel, s-a considerat necesară detalierea cazurilor în care furnizorul acceptor poate refuza portarea. Potrivit prevederilor pct.3.13 teza a doua din Autorizația generală pentru furnizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, anexa nr.1 la Decizia președintelui ANRC nr.1333/2003, *„Furnizorul de servicii de comunicații electronice nu poate refuza accesul utilizatorilor finali la serviciul de comunicații electronice decât din motive temeinic justificate.”* Ar putea constitui un motiv temeinic justificat de refuz al furnizării serviciilor, de exemplu, nefurnizarea serviciilor într-o anumită arie geografică. De asemenea, în condițiile art.5 alin.(2) din Legea nr.304/2003, furnizorul de serviciu universal desemnat să furnizeze servicii de acces la rețeaua publică de telefonie, la un punct fix, are obligația să rezolve cererile tuturor utilizatorilor finali într-un termen determinat, în condițiile impuse de ANRC.

În ceea ce privește motivele de refuz al cererii de portare de către furnizorul donor, s-a solicitat atât eliminarea unor cazuri, cât și adăugarea altor cazuri de refuz. Astfel, s-a solicitat eliminarea cazului în care sunt permise, de către furnizorul donor, mai multe cereri de portare pentru același număr. Cu toate acestea, considerăm că este util ca abonatul să decidă asupra furnizorului acceptor către care dorește să-i fie portat numărul înainte de a se accepta cererea de portare.

Un alt furnizor solicită lămuriri referitoare la refuzul portării în situația în care un număr nu este asignat de furnizorul donor din cauza unor portări multiple ale numărului. Furnizorul donor este furnizorul de servicii de telefonie destinate publicului la care a fost portat în prealabil numărul pentru care se solicită portarea. Dacă primește cererea de portare alt furnizor decât furnizorul donor (spre exemplu, furnizorul donor inițial sau un alt furnizor donor care nu operează numărul în momentul primirii cererii) acesta nu poate da curs cererii de portare.

Se solicită clarificarea sau eliminarea cazului de refuz al cererii de portare din motive de apărare a siguranței naționale sau a ordinii publice. Acest caz este aplicabil, de exemplu, pentru cererea de portare a unui număr care este supus unei proceduri de interceptare, în conformitate cu prevederile legale. În cadrul grupului de lucru ar putea fi stabilite anumite proceduri de informare a autorităților publice competente cu privire la portarea numărului, astfel încât să nu fie întrerupt procesul de interceptare.

S-a propus adăugarea unui nou caz de refuz al cererii de portare, în situația în care abonatul a depus anterior cererii de portare o cerere de schimbare a numărului. Este puțin probabil ca un abonat să solicite portarea unui număr pe care nu dorește să îl mai utilizeze. Cu toate acestea, atât timp cât numărul nu a fost schimbat, procesul de portare va fi finalizat pentru numărul alocat inițial, iar cererea de schimbare a numărului va fi respinsă.

De asemenea, a fost propusă adăugarea unui nou caz de refuz al cererii de portare, prin stabilirea unei perioade minime de așteptare între două portări. Această propunere a

fost justificată de experiența negativă a altor state europene, unde abonații serviciilor de telefonie mobilă destinate publicului care plătesc în avans aceste servicii își poartă numărul foarte des. Considerăm că dreptul abonaților de a solicita portarea nu poate fi îngăduit astfel. În funcție de oferta altor furnizori de servicii de telefonie destinate publicului, aceștia pot solicita portarea numărului de câte ori doresc în cursul unei anumite perioade. De asemenea, furnizorul acceptor datorează furnizorului donor costurile determinate de portarea numărului, inclusiv cele administrative. Astfel, costurile furnizorului donor determinate de portare vor fi acoperite, indiferent de perioada de furnizare a serviciilor către respectivul abonat, iar furnizorul acceptor își poate recupera aceste costuri de la abonat. De altfel, nici un abonat nu poate fi obligat să rămână parte a unui contract cu un furnizor de servicii de telefonie destinate publicului dacă nu dorește acest lucru, urmând ca, pe baza clauzelor prevăzute în contract, să datoreze furnizorului anumite despăgubiri pentru rezilierea înainte de termen.

Majoritatea furnizorilor au formulat observații cu privire la cazurile în care nu poate fi respinsă cererea de portare, din perspectiva respectării contractului încheiat de abonat cu furnizorul donor. Mai mult, se afirmă că, prin prevederile proiectului de decizie, ANRC încurajează fraudele și se solicită stabilirea unor condiții clare în care abonații care au datorii la furnizorul donor pot solicita portarea numărului. În proiectul de decizie sunt prevăzute în mod expres trei cazuri în care cererea de portare nu poate fi refuzată:

- a) existența unor datorii ale abonatului către furnizorul donor;
- b) existența unei durate minime de încheiere a contractului;
- c) suspendarea furnizării serviciului pentru numărul respectiv.

În toate aceste cazuri, furnizorul de servicii de telefonie destinate publicului își poate recupera creanțele de la abonat potrivit dreptului comun. În cazul existenței unei durate minime de încheiere a contractului, abonatul care solicită rezilierea contractului va datora furnizorului de servicii despăgubiri, conform prevederilor contractuale. Suspendarea furnizării serviciului poate fi determinată atât de neplata la termen a facturii telefonice, cât și de fraudă, întârzieri repetate ale plății sau de persistență în neplata facturii telefonice. Și în acest caz, furnizorul de servicii poate recupera sumele datorate de abonat conform dreptului comun, fără a fi necesară condiționarea acceptării cererii de portare de plata acestor sume. De altfel, chiar dacă nu ar exista o cerere de portare a numărului, furnizorul de servicii ar putea utiliza aceleași modalități legale de recuperare a sumelor datorate de abonați.

8. Obligațiile furnizorului donor și ale furnizorului acceptor

În observațiile primite au fost solicitate clarificări cu privire la obligația furnizorului donor de a păstra informațiile necesare reluării furnizării serviciului timp de 24 de ore după finalizarea procesului de portare. Păstrarea acestor informații este necesară în vederea reluării rutării către numărul portat, ca și cum acesta nu ar fi fost supus unui proces de portare. Această obligație are caracter de siguranță, pentru cazurile în care portarea a eșuat din vina furnizorului acceptor sau s-a realizat fără consimțământul abonatului. Informațiile necesare reluării serviciului ce trebuie păstrate se apreciază de la caz la caz de către furnizorul donor.

În ceea ce privește obligația furnizorului donor de a nu condiționa portarea unui număr de plata unor tarife de către abonat, precizăm că această prevedere se aplică doar în ceea ce privește plata unor tarife suplimentare asociate procesului de portare. Costurile determinate de portarea numărului, inclusiv cele administrative, pot fi recuperate de către furnizorul donor de la furnizorul acceptor.

S-a propus eliminarea prevederilor referitoare la obligația furnizorului acceptor de a nu oferi abonaților care au numere portate condiții contractuale mai avantajoase decât celor care utilizează numerele alocate prin LURN furnizorului acceptor și la obligația de a oferi același nivel calitativ pentru serviciile furnizate abonaților portați, ca și celor neportați, acestea fiind considerate condiții comerciale, în care orice remediu propus de autoritatea de reglementare ar putea fi aplicat numai furnizorilor cu putere semnificativă. De asemenea, se propune ca reglementarea implementării portabilității numerelor să se limiteze la anumite aspecte tehnice.

În urma analizării acestor observații, aceste prevederi au fost eliminate din proiectul deciziei. În măsura în care accesul abonaților la oferta publică a unui furnizor de servicii de comunicații electronice se realizează în mod nediscriminatoriu, prevederile art.3.13 din Autorizația generală pentru furnizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice sunt respectate. De asemenea, la lansarea unor oferte publice, furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului trebuie să aibă în vedere dispozițiile Legii nr.21/1996 a concurenței, republicată, ale Legii nr.11/1991 privind combaterea concurenței neloiale, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordonanței Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr.48/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Abonaților care și-au portat numărul li se aplică politicile de prețuri sau de credite ale furnizorului acceptor, stabilite cu respectarea legislației din domeniul comunicațiilor electronice sau al protecției consumatorului.

În ceea ce privește posibilitatea autorității de reglementare de a stabili condițiile de implementare a portabilității numerelor, precizăm că aceste condiții nu se limitează la stabilirea unor modalități tehnice de implementare sau la măsuri de gestionare a resurselor de numerotație. Impunerea de către ANRC a obligației de implementare a portabilității numerelor este o sarcină complexă, având în vedere importanța deosebită a disponibilității acestui serviciu pentru dezvoltarea pieței de comunicații electronice. În acord cu practica europeană, obligația impusă furnizorilor de a oferi serviciul de portabilitate a numerelor este însoțită de condițiile în care acest serviciu este oferit abonaților. Astfel, autoritatea de reglementare poate impune obligații privind protecția abonaților și obligații privind orientarea în funcție de costuri a tarifelor de interconectare pentru serviciul de portabilitate a numerelor. De asemenea, autoritatea de reglementare poate lua toate măsurile necesare pentru a se asigura că sumele datorate de abonați pentru serviciul de portabilitate a numerelor sunt accesibile. Singura limitare expresă în ceea ce privește stabilirea unor condiții de implementare a portabilității este reprezentată de prevederile art.28 alin.(5) din Legea nr.304/2003, potrivit căreia ANRC nu poate impune tarife comune sau specifice la furnizarea cu amănuntul a serviciului de portabilitate a numerelor.

Obligațiile furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului cu privire la serviciul de portabilitate a numerelor sunt suplimentare obligațiilor prevăzute în LURN.

9. Dreptul de a utiliza numărul portat

S-a solicitat introducerea unei prevederi care să ofere furnizorului acceptor posibilitatea de a accepta cesionarea numărului portat către alt abonat. Problema cesionării numărului către alt abonat va fi analizată în grupul de lucru. ANRC consideră că în principiu, aceasta va fi posibilă în condițiile în care furnizorii acceptă cesionarea numerelor din rețelele proprii. De asemenea, la cesionarea numărului, noul abonat preia toate drepturile și obligațiile abonatului inițial, inclusiv cu privire la utilizarea numărului, și, prin urmare, nu este necesară o prevedere expresă în acest sens în proiectul deciziei, deoarece furnizarea

serviciilor prin intermediul numărului respectiv se realizează în aceleași condiții ca și în cazul abonatului inițial.

O altă opinie este că numărul portat ar trebui să poată fi utilizat de furnizorul acceptor, care să aibă posibilitatea de a schimba destinația numărului stabilită prin PNN. Titularul dreptului de utilizare a numărului portat este furnizorul donor inițial. Acesta are cu privire la numărul portat anumite drepturi și obligații prevăzute în LURN. Limitarea acestor drepturi și obligații se realizează doar în condițiile portării numărului de către un abonat. Dacă abonatul respectiv renunță la numărul portat, furnizorul donor inițial poate reasigna respectivul număr, în conformitate cu dreptul de utilizare prevăzut în LURN. Posibilitatea furnizorului acceptor de a asigna numărul portat de la alt furnizor ar însemna că acesta dobândește dreptul de utilizare a numărului, iar dreptul de utilizare asupra unor resurse de numerotație se dobândește doar prin LURN.

Prin urmare, furnizorul acceptor nu va putea reasigna un număr portat, după încetarea furnizării de servicii la respectivul număr. De asemenea, nu este permisă schimbarea destinației numărului prevăzută în PNN. Astfel, spre exemplu, un număr din domeniul OZ = 07 nu va putea fi utilizat decât pentru servicii de telefonie mobilă destinate publicului, indiferent de furnizorul acceptor.

10. Gestionarea resurselor de numerotație în cazul în care furnizorului donor inițial îi încetează dreptul de a utiliza, pe baza LURN, un anumit număr portat

În vederea protejării intereselor abonaților s-a stabilit ca, în cazul în care furnizorului donor inițial îi încetează dreptul de a utiliza, pe baza LURN, un anumit număr portat (i se retrage dreptul de a furniza servicii de telefonie destinate publicului, își încetează activitatea etc.), numerele portate să poată fi în continuare utilizate de către abonații care au portat aceste numere. După caz, ANRC va putea alocă blocurile de numere care conțin numere portate în astfel de condiții unui alt furnizor de servicii de telefonie destinate publicului. În cazul în care numerele nu sunt alocate unui alt furnizor, ANRC va recupera numerele portate. Prevederile proiectului deciziei au fost modificate, astfel încât schimbul de informații între furnizorul acceptor și ANRC să se realizeze prin intermediul operatorului bazei de date centralizate.

11. Cedarea blocului de numere în cazul în care au fost portate mai mult de 60% din numerele din acel bloc

În cazul numerelor portate, furnizorul donor inițial are în continuare drepturile și obligațiile prevăzute în LURN cu privire la acele numere, cu excepția unor limitări prevăzute în proiectul deciziei. Astfel, în cazul stabilirii unui tarif pentru utilizarea resurselor de numerotație, în conformitate cu prevederile art.19 alin.(2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002, acest tarif va fi datorat de furnizorul donor inițial și pentru numerele portate. În vederea eliminării unor inechități în ceea ce privește obligațiile furnizorului donor inițial rezultate din LURN, ANRC a propus ca dacă 60% din numerele dintr-un bloc sunt portate către același furnizor acceptor, blocul de numere să poată fi cedat acestuia.

În urma analizării observațiilor primite, această prevedere va fi eliminată, în vederea protejării intereselor abonaților furnizorului donor care nu au solicitat portarea. ANRC va reanaliza această situație în cazul uniformizării tarifării apelurilor „în rețea” și „în afara rețelei”.

12. Modalitatea de tarificare a apelurilor către numere portate – în funcție de rețeaua de terminare a apelurilor sau în funcție de numerotație. Metodele de informare a utilizatorilor finali cu privire la costul apelurilor către numerele portate

În observațiile transmise se consideră că, din punctul de vedere al utilizatorului final care apelează un număr portat, tariful acelui apel trebuie să rămână neschimbat, urmând ca diferențele de cost rezultate în urma portării să fie suportate de abonatul apelat, în calitate de beneficiar al portării.

Nu suntem de acord cu această propunere, deoarece abonatul apelat va percepe că este „penalizat” pentru că și-a portat numărul, ceea ce va descuraja portabilitatea numerelor.

Având în vedere că ANRC a optat pentru metoda de rutare directă ACQ și că aplicarea acestei metode permite furnizorului care originează apelul să determine cu exactitate rețeaua de destinație a apelului, susținem propunerea făcută de unii furnizori, respectiv aceea de tarificare a apelurilor către numere portate în funcție de tariful de terminare în rețeaua furnizorului acceptor.

În cazul în care un furnizor care originează apeluri utilizează metoda indirectă de rutare OR (pe baza criteriilor stabilite de grupul de lucru), acesta va percepe utilizatorilor finali tariful cel mai mic dintre tariful cu amănuntul aferent apelurilor către rețeaua furnizorului acceptor și cel aferent apelurilor către rețeaua furnizorului donor inițial.

Tarificarea apelurilor către numerele portate în funcție de rețeaua de terminare implică necesitatea informării utilizatorului final apelant cu privire la costul apelului său.

Prin observațiile transmise au fost făcute propuneri cu privire la:

a) informarea gratuită obligatorie a abonaților printr-un anunț la fiecare apel realizat către un număr portat, care să comunice utilizatorului final apelant rețeaua de terminare a apelului;

b) punerea la dispoziția utilizatorilor finali a unei opțiuni facile și gratuite de dezactivare/activare a anunțului de la lit.a);

c) existența a cel puțin două metode de informare privind tarifele pentru apeluri către rețeaua furnizorului acceptor, inclusiv informarea gratuită a abonaților prin apelarea unui serviciu de relații cu clienții.

Având în vedere faptul că nu toți furnizorii au avut posibilitatea de a analiza implicațiile implementării metodelor de informare propuse, prin proiectul de decizie s-a impus obligația generală de informare a utilizatorilor finali, la fiecare apel, de către toți furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului, urmând ca detaliile de implementare a acestei obligații, respectiv modalitățile tehnice concrete de informare a utilizatorilor finali, să fie stabilite de grupul de lucru.

13. Stabilirea tarifelor pentru serviciile de rutare achiziționate de la o terță parte

Așa cum s-a precizat și în expunerea de motive, furnizorul care originează apelul și achiziționează servicii de rutare de la o terță parte va ruta apelurile către terță parte (inclusiv furnizorul donor) care are implementate funcțiile necesare rutării apelurilor (identificarea apelurilor către numerele portate, consultarea unei baze de date pentru extragerea numărului de rutare, inserarea numărului de rutare în mesajul de semnalizare și rutarea corectă a apelurilor spre furnizorul acceptor) și va plăti, pe lângă tariful de tranzit, un tarif

care să reflecte costurile aferente utilizării acestor funcții. În acest caz, condițiile tehnice, operaționale și comerciale se vor stabili prin negociere între părți.

14. Nivelul costurilor de rutare suplimentare, generate de utilizarea rutării indirecte, să fie stabilit la nivelul costurilor de tranzit

În cazul în care se utilizează metoda de rutare OR, furnizorul care originează apelul va suporta toate costurile suplimentare de rutare. Furnizorul care originează apelul va ruta apelurile către numerele portate, direct sau prin tranzit, pe baza analizei numărului de apel, în același mod ca și pe cele către furnizorul donor inițial în cazul numerelor neportate, urmând ca furnizorul donor inițial să realizeze operațiunile necesare în vederea rutării apelului către rețeaua furnizorului acceptor. În acest caz, furnizorul care originează apelul va plăti:

- tariful de terminare a apelului către furnizorul acceptor;
- tariful de tranzit, dacă este cazul;
- tariful de utilizare a funcțiilor de portabilitate către furnizorul donor inițial;
- alte tarife determinate de rutarea suplimentară a apelurilor.

Considerăm că, prin stabilirea nivelului acestor tarife suplimentare la nivelul tarifelor de tranzit, furnizorul donor inițial nu și-ar recupera toate costurile, iar furnizorii care utilizează metoda de rutare OR nu ar fi încurajați să utilizeze metoda de rutare ACQ.

ANRC propune ca, în acest caz, tarifele suplimentare să se stabilească prin negociere directă între părți.

15. Fundamentarea în funcție de costuri a tarifelor de portare datorate de furnizorul acceptor furnizorului donor și aplicarea metodei benchmark

Potrivit observațiilor transmise, în acest moment nu este disponibil nici un studiu de piață care să indice nivelul cererii serviciului de portabilitate a numerelor pe piața românească și nivelul costurilor asociate procesului de portare.

Având în vedere că și ANRC a pornit de la aceeași premisă, costurile determinate de portarea numărului ce pot fi recuperate de furnizorul donor de la furnizorul acceptor au fost stabilite prin metoda benchmark, pe baza informațiilor din Raportul Comisiei Europene privind reglementarea și piețele europene de comunicații electronice (02.12.2004).

ANRC consideră că utilizarea metodei benchmark bazată pe tarifele practicate prezintă o serie de avantaje, după cum urmează:

- sunt tarife practicate în state care au dobândit experiență în furnizarea serviciului de portabilitate a numerelor și care utilizează soluții tehnice și operaționale moderne, similare celor ce urmează a fi adoptate și de furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului din România. Așadar, aceste tarife constituie o aproximare realistă a costurilor furnizorului donor cu portarea unui număr;

- utilizarea tarifelor practicate la momentul implementării serviciului de portabilitate a numerelor în unele state membre ale Uniunii Europene, așa cum au solicitat unii respondenți, ar determina stabilirea acestor costuri la un nivel nejustificat, ceea ce ar afecta implementarea cu succes a portabilității numerelor în România.

Pe măsură ce vor fi disponibile mai multe informații referitoare la costurile de portare, ANRC va putea investiga modalitățile de stabilire a tarifelor de portare pe baza calculării costurilor eficiente de implementare și furnizare a serviciului de portabilitate a numerelor.

În ceea ce privește diferența dintre tariful de portare a numerelor nongeografice pentru servicii de telefonie mobilă și tariful de portare a numerelor geografice și a celorlalte numere nongeografice, se consideră că aceasta este nejustificată.

La nivel european, tarifele pentru portarea numerelor nongeografice pentru servicii de telefonie mobilă sunt în medie mai mici decât tarifele pentru portarea numerelor geografice și a altor numere nongeografice. Această diferență ar putea fi determinată de motive tehnice sau de numărul mai mare de portări în cazul serviciilor de telefonie mobilă, care generează un cost mediu al operațiunii de portare mai scăzut.

S-a sugerat totodată ca tariful de portare ce poate fi recuperat de furnizorul donor de la furnizorul acceptor să fie stabilit de grupul de lucru, pe baza unor studii referitoare la elementele de cost asociate procesului de portare.

Având în vedere că, în prezent, nu sunt disponibile informații solide care să stea la baza stabilirii acestor tarife, precum și că principalii furnizori de servicii de telefonie destinate publicului nu au interesul să stabilească nivelul acestor tarife la un nivel eficient, considerăm că în acest moment nu este oportună stabilirea acestor tarife în cadrul grupului de lucru.

16. Competența stabilirii tarifelor de portare aplicabile între furnizori

În conformitate cu prevederile art.28 alin.(1) din Legea nr.304/2003, ANRC impune furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului obligația de a oferi abonaților lor, la cerere, posibilitatea de a-și păstra numărul de telefon. În exercitarea acestei atribuții, ANRC poate stabili și condițiile în care acest serviciu este furnizat.

Potrivit prevederilor art.28 alin.(5) din Legea nr.304/2003, *„ANRC nu va impune la furnizarea cu amănuntul a serviciului de portabilitate a numărului tarife care să aducă atingere concurenței, precum tarife specifice sau tarife comune.”* Așadar, aceste dispoziții se aplică doar în ceea ce privește stabilirea unor tarife pe piața cu amănuntul (percepute utilizatorilor finali).

Costurile determinate de portarea numărului datorate de furnizorul acceptor furnizorului donor, stabilite de ANRC, sunt tarife practicate pe piața de gros, între furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului, nu la furnizarea cu amănuntul a serviciului de portare a numărului.

17. Accesibilitatea tarifelor percepute abonaților pentru serviciul de portabilitate a numărului

Conform observațiilor primite, este necesară detalierea prevederilor privind accesibilitatea tarifelor percepute abonaților pentru serviciul de portabilitate a numărului.

Accesibilitatea tarifelor se apreciază în funcție de condițiile naționale specifice. Dacă tarifele stabilite pe baze comerciale de furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului pentru portabilitatea numărului vor acționa ca o barieră pentru accesul la acest serviciu, ANRC poate impune obligații specifice pentru ca sumele datorate de abonați să fie accesibile.

ANRC nu consideră oportună reglementarea, în prezent, a tarifelor de portare percepute abonaților, având în vedere faptul că furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului au interesul să minimizeze tarifele percepute abonaților ce ar fi dispuși să-și schimbe furnizorul.

În cazul în care utilizatorii finali vor transmite sesizări cu privire la accesibilitatea tarifelor practicate pe piața cu amănuntul de către furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului pentru serviciul de portabilitate a numerelor, ANRC va investiga și se va pronunța asupra accesibilității acestor tarife.

18. Activitatea grupului de lucru

În urma observațiilor primite, termenul în care grupul de lucru va propune președintelui ANRC adoptarea condițiilor tehnice și comerciale a fost redus de la 5 luni la 4 luni. În acest sens a fost propus chiar un termen mai scurt, dar termenul de stabilire a condițiilor tehnice și comerciale trebuie să fie suficient pentru a se analiza în detaliu toate aspectele implementării portabilității numerelor. Prin urmare, stabilirea unui termen prea scurt pentru adoptarea acestor condiții ar putea dăuna procesului de implementare a portabilității numerelor.

Totuși, pentru a se adopta în cel mai scurt timp aceste condiții, grupul de lucru va fi înființat în termen de 15 zile de la data publicării deciziei.

În ceea ce privește atribuțiile grupului de lucru, în urma observațiilor primite, acestea au fost completate. De altfel, nici în formularea inițială prevederile din proiectul deciziei nu erau exhaustive, grupul de lucru având competența de a stabili toate elementele necesare în vederea asigurării implementării portabilității numerelor în cele mai bune condiții.

De asemenea, după adoptarea condițiilor tehnice și comerciale, grupul de lucru își va continua activitatea până la implementarea portabilității. Aceștia îi revine sarcina de a urmări stadiul implementării, de a identifica și propune soluții pentru eventualele probleme care ar putea avea efecte negative asupra acestui proces.

19. Termenele de modificare a acordurilor de acces și interconectare

În unele observații transmise se consideră că termenul de 2 luni pentru modificarea și completarea acordurilor de acces și de interconectare este prea scurt.

Considerăm că acordurile de acces și interconectare trebuie să cuprindă clauzele necesare în vederea implementării portabilității numerelor în cel mai scurt timp, astfel încât furnizorii de rețele sau de servicii de comunicații electronice să poată realiza modificările necesare în rețea, în conformitate cu aceste clauze. De asemenea, în vederea testării interoperabilității rețelelor pentru implementarea portabilității numerelor este necesar ca în acordurile încheiate să fie deja incluse clauze cu privire la modalitățile de realizare a portabilității.

Pentru a asigura un termen suficient în acest sens, termenul de modificare și completare a acordurilor de acces și interconectare a fost majorat de la 2 la 5 luni de la data adoptării condițiilor tehnice și comerciale.

20. Gradul de detaliere a prevederilor proiectului de decizie

În unele observații transmise se consideră că unele dintre prevederile proiectului deciziei sunt prea detaliate și se solicită o formulare generală, de principiu, urmând ca detaliile implementării portabilității numerelor să fie stabilite în cadrul grupului de lucru, iar în alte observații se solicită detalierea prevederilor proiectului de decizie.

ANRC a analizat observațiile transmise și, pe baza concluziilor acestei analize, a eliminat anumite prevederi din cuprinsul proiectului și a detaliat anumite prevederi, acolo unde s-a considerat necesar. ANRC a stabilit în proiectul de decizie doar cadrul general, pornind de la care grupul de lucru va stabili condițiile detaliate (tehnice, procedurale și comerciale) pentru implementarea portabilității numerelor.

21. Observații privind termenii utilizați în cuprinsul proiectului deciziei

În vederea clarificării unor termeni utilizați în cuprinsul proiectului deciziei, vor fi introduse definiții pentru sintagmele „bază de date centralizată”, „bază de date operațională” și „condiții tehnice și comerciale de implementare a portabilității numerelor”.

Nu considerăm că este necesară introducerea unei definiții a „abonatului”, deoarece această sintagmă este definită în legislația primară din domeniul comunicațiilor electronice. De asemenea, nu considerăm necesară definirea sintagmei „serviciu de portabilitate a numerelor”, deoarece în cuprinsul deciziei este definită sintagma „portabilitatea numerelor”, iar serviciul de portabilitate a numerelor este serviciul prin care se oferă abonatului această facilitare.